

MILJÖUTSKOTTETS UTLÅTANDE 17/2008 rd

Verksamhetsberättelse från Finlands delegation i Nordiska rådet 2007

Till utrikesutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 27 mars 2008 verksamhetsberättelsen från Finlands delegation i Nordiska rådet 2007 (B 1/2008 rd) till utrikesutskottet för beredning och bestämde samtidigt att de övriga fackutskotten ska lämna utlåtande till utrikesutskottet om de så önskar.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- riksdagsledamot Christina Gestrin, riksdagen
- riksdagsledamot Anne-Mari Virolainen, riksdagen
- professor Peter Lund, Tekniska högskolan.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet har sett på de delar i berättelsen från Finlands delegation i Nordiska rådet som tangerar dess ansvarsområde och konstaterar att miljöfrågorna har fått den uppmärksamhet och tyngd som de förtjänar i rådets arbete. Både insatserna för att tygla miljöförändringarna och miljöproblemen i Östersjön har varit starkt framme.

Det är lämpligt att Nordiska rådet tar upp klimatförändringarna, inte minst för att de framträder speciellt tydligt i hela det nordliga området, där ekosystemen är särskilt sårbara. Utöver samarbetet i EU finns det således också särskilda nordiska aspekter som bör komma fram. Norden har expertis på energieffektivitet, förnybar energi och miljöskydd, som det gäller att marknadsföra och lyfta fram som en stark nisch inom exportindustrin.

I sitt klimat- och energipaket åtar sig EU att minska utsläppen med 20 procent, men målet

höjs till 30 procent med ett eventuellt internationellt avtal om att också de övriga utvecklade länderna åtar sig motsvarande utsläppsminskningar medan de ekonomiskt längst hunna u-länderna i lämplig utsträckning förbinder sig vid ambitionerna efter ansvar och beredskap. Men klimatutmaningen kräver ännu mycket större utsläppsminskningar under de kommande årtiondena. Det betyder att också Norden måste åstadkomma betydande minskningar. Nordens framträdande position förstärks av att Danmark och Sverige under de två kommande åren spelar en central roll i det internationella miljöarbetet i Köpenhamn som värdar för partskonferensen för FN:s klimatkonvention i november—december 2009. Då gäller det att komma till beslut om en internationell avtalsordning för tiden efter Kyoto. Sverige kommer då att vara ordförande i EU.

Utskottet hänvisar här till ett nordiskt toppmötesinitiativ i maj 2008. Det handlar om ett

programförslag för Nordiska ministerrådet inom områdena klimat, energi och miljö och målet är att tillsammans utforma strategiska spjutspetsar för att lyfta Norden i utvecklingens framkant inom vissa utvalda områden av kompetens, innovation och industri. Programförslaget är ett lovvärt sätt att slå sig samman för att Norden ska ha större genomslag också i EU:s program, t.ex. för att Norden ska tilldelas stora demonstrationsförsök.

Arbetet i Nordiska rådet innebär ett mervärde inte bara i kampen mot klimatförändringarna utan också för en lösning av miljöproblemen i Östersjön. Det behövs skydds- och restaureringsåtgärder, för Östersjöns tillstånd är i vissa delar fortsatt svagt. Det största problemet är eutrofieringen, som kan förvärras av den ökade belastningen från Östersjöns jordbruksdominerade kuststater på grund av att den ekonomiska aktiviteten har återhämtat sig. Klimatförändringarna hotar förvärra eutrofieringen, och de kraftfullt ökade oljetransporterna ökar risken för oljeolyckor. Gasledningsprojektet har tillfört debatten inte bara en miljöaspekt utan också inslag av ekonomisk utvinning av havet och t.o.m. av energipolitik. Det krävs insatser av alla kuststater inom aktiviteter som påverkar den marina

miljön och för att förbättra den internationella lagstiftningen inom internationella sjöfartsorganisationen IMO.

Utskottet hänvisar också till den betydelsefulla rapporten från eutrofieringsgruppen under Parlamentariska Östersjökonferensen (BSPC) från 2007. Utifrån rapporten antogs 25 rekommendationer till regeringarna i Östersjöstaterna, Helcom och Östersjöstaternas råd. De gäller minskade kväve- och fosforutsläpp från jordbruk, avloppsvattenshantering och fartygstrafik samt forskning och produktutveckling. På konferensen i Visby 2008 ska en rapport avläggas om rekommendationerna. Både Nordiska rådet och BSPC uppmanar regeringarna i Östersjöstaterna att genomföra åtgärderna i Helcoms Baltic Sea Action Plan och eutrofieringsgruppens rapport. Utskottet anser att de är ytterst viktiga om man vill förbättra Östersjöns tillstånd och tillstyrker Nordiska rådets och BSPC:s strategier.

Utlåtande

Miljöutskottet föreslår

att utrikesutskottet beaktar det ovan sagda.

Helsingfors den 12 juni 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Rakel Hiltunen /sd
vordf. Pentti Tiusanen /vänst
medl. Marko Asell /sd
Christina Gestrin /sv
Tanja Karpela /cent
Timo Korhonen /cent
Merja Kuusisto /sd
Tapani Mäkinen /saml

Sanna Perkiö /saml
Janne Seurujärvi /cent
Tarja Tallqvist /kd
Oras Tynkkynen /gröna
Pauliina Viitamies /sd
Henna Virkkunen /saml
ers. Unto Valpas /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.